

**QUYẾT ĐỊNH**  
**SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

*V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*

**TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 5 – QUẢNG TRỊ**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* ông Nguyễn Văn Quang.

*Thư ký phiên họp:* ông Hoàng Quốc Tùng.

*Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 5, tỉnh Quảng Trị tham gia phiên họp:* bà Hoàng Thị Khánh Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 12 năm 2025, tại Hội trường Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 05/2025/TLST-VDS ngày 10 tháng 10 năm 2025 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 04/2025/QĐST-VDS ngày 10 tháng 12 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

*Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* bà Trương Thị T, sinh năm 1962; nơi cư trú: thôn N, xã C, tỉnh Quảng Trị; có mặt.

*Người người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* ông Trần Hữu L, sinh năm 1961; nơi cư trú: Đ, thôn H, xã V, tỉnh Quảng Trị; vắng mặt.

**NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:**

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức và khả năng điều khiển hành vi*” ngày 07/10/2025 và tại phiên họp, người yêu cầu bà Trương Thị T trình bày:

Bà Trần Thị K, sinh ngày 30/10/1994; số Căn cước công dân 045194003444; nơi cư trú: thôn N, xã C, tỉnh Quảng Trị là con của bà Trương Thị T và ông Trần Hữu L. Bà Trần Thị K chưa lập gia đình. Từ khi sinh ra thì bà Trần Thị K đã bị bệnh, chậm phát triển, không ý thức được và không nghe, nói được. Việc sinh hoạt, bà Trần Thị Kiều P thuộc hoàn toàn vào người thân giúp đỡ mới ăn, uống, vệ sinh được.

Gia đình nhận thấy bà Trần Thị K không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình nên đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố bà Trần Thị K là người mất năng lực hành vi dân sự theo kết quả giám định của cơ quan chức năng.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án:***

1. Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán: Thẩm phán được phân công thụ lý giải quyết vụ án đã thực hiện đúng, đầy đủ quy định tại các Điều 27, 35, 39 của BLTTDS năm 2015 về thẩm quyền thụ lý vụ án; xác định tư cách tham gia tố tụng đúng quy định tại Điều 68 BLTTDS. Tiến hành xác minh, thu thập chứng cứ đúng quy định tại Điều 97 BLTTDS năm 2015. Việc cấp, tổng đạt các văn bản tố tụng cho đương sự, Viện kiểm sát cũng cấp đúng quy định tại Điều 365 BLTTDS. Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định tại Điều 366 BLTTDS năm 2015.

2. Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Hội đồng và thư ký phiên họp. Tại phiên họp ngày hôm nay những người tham gia phiên họp đã có mặt đầy đủ, đúng thành phần theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2025/QĐST-VDS ngày 25/8/2025. Trong quá trình diễn ra phiên họp Thẩm phán – chủ tọa phiên họp giải quyết việc dân sự đã tuân theo đúng các quy định của BLTTDS về phiên họp giải quyết việc dân sự.

Thư ký phiên tòa đã thực hiện đầy đủ nhiệm vụ, quyền hạn của mình theo quy định tại Điều 51 BLTTDS năm 2015.

3. Việc chấp hành pháp luật tố tụng của người tham gia tố tụng.

- Trong quá trình tham gia tố tụng người yêu cầu đã thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ của mình kể từ khi gửi đơn đến Tòa án cho đến phiên họp hôm nay. Nội dung đơn yêu cầu đầy đủ, đúng đối tượng. Trong quá trình giải quyết việc dân sự đã giao nộp chứng cứ cho Tòa án, người yêu cầu đã chấp hành đúng, đầy đủ về quyền và nghĩa vụ của mình đúng được quy định tại các Điều 70 BLTTDS năm 2015.

4. Ý kiến về việc giải quyết vụ án.

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 39, khoản 1 Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 22, Điều 46, 47, 48 và Điều 136 Bộ luật dân sự. Căn khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Trên cơ sở nội dung yêu cầu của bà Trương Thị T và Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 2310/KLGD ngày 10/12/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T xác định: bà Trần Thị K, sinh ngày 30/10/1994 mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27; Điều 35, 39, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Trương Thị T, tuyên bố bà Trần Thị Kiều M năng lực hành vi dân sự.

Bà Trương Thị T được miễn chịu lệ phí việc dân sự theo quy định.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị nhận định:

[1] *Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết*: bà Trương Thị T có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị K, nơi cư trú: thôn N, xã C, tỉnh Quảng Trị mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án xác định quan hệ pháp luật là “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”. Căn cứ Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị, tỉnh Quảng Trị.

[2] *Về nội dung*: theo trình bày của người yêu cầu, cũng như các tài liệu mà người yêu cầu cung cấp, Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị xét thấy bà Trần Thị K từ khi sinh ra đã có bệnh lý, chậm phát phát triển, hoàn toàn không tự phục vụ được và các sinh hoạt khác cần người hỗ trợ. Bà Trần Thị Kiều T1 đối tượng bại não, chậm phát triển tâm thần do Trầm y tế phường 1 quản lý, tham khám. Ngày 25/10/2025, Tòa án nhân dân Khu vực 5 - Quảng Trị đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 05/2025/QĐ-TCGD, về việc trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T thực hiện việc giám định pháp y tâm thần đối với bà Trần Thị Kiều . Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 2310/KLGD ngày 10/12/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T kết luận: bà Trần Thị K thời điểm hiện tại: theo tiêu chuẩn y học: chậm phát triển tâm thần nặng (F73-ICD-10) và về năng lực hành vi dân sự: mất khả năng nhận thức, làm chủ hành vi.

Do đó, Tòa án xét thấy yêu cầu của bà Trương Thị T là hoàn toàn có căn cứ, phù hợp với Kết luận giám định pháp y tâm thần. Trên cơ sở ý kiến của đại diện Viện

kiểm sát nhân dân Khu vực 5, tỉnh Quảng Trị tại phiên họp, tuyên bố bà Trần Thị K là người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] *Về lệ phí*: bà Trương Thị T được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

### **QUYẾT ĐỊNH:**

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 22, Điều 46, 47, 48 và Điều 136 Bộ luật dân sự.

Căn cứ khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Trương Thị T: Tuyên bố bà Trần Thị K, sinh ngày 30/10/1994, số CCCD: 045194003444; nơi cư trú: thôn N, xã C, tỉnh Quảng Trị là con của bà Trương Thị T và ông Trần Hữu L là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Trương Thị T được miễn lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

3. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

#### **Nơi nhận:**

- TAND tỉnh Quảng Trị;
- VKSND khu vực 5;
- Ủy ban nhân dân phường Đông Hà;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

### **THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Nguyễn Văn Quang**

